

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Наталия Георгиева Анастасова, Институт по фуражни култури,
Селскостопанска Академия
по научните трудове и материали, представени за участие в конкурс за заемане на
академичната длъжност „професор” в професионално направление
6.1. „Растениевъдство” научна специалност „Растениевъдство”, обявен в ДВ
бр. 53/12.07. 2016 г. от Институт по фуражни култури-Плевен

За участие в конкурса са постъпили документи от един кандидат – доц. д-р Вилиана Маринова Василева. Представените документи са в съответствие с изискванията на чл. 29 от Закона за развитието на академичния състав в Република България и чл. 92 и 93 от Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България в ССА.

Биографични данни и кариерно развитие

Доц. д-р Вилиана Василева е завършила Висшия Селскостопански Институт-Пловдив през 1990 г. със специалност „агроинженерство-полеводство”. През периода 1992-93 г. завършва и очно-задочна форма на обучение към СУ „Св. Климент Охридски” със специалност „учител по общотехнически и специални учебни предмети”. Защитавя научна степен „доктор” през 2005 г. по научна специалност „растениевъдство” на тема „Влияние на азотното торене върху развитието, грудкообразуването и продуктивността на люцерна *Medicago sativa* L. в условията на оптимално навлажняване и воден дефицит”. Хабилитира се като старши научен сътрудник (доцент) през 2010 г. За периода 1998-2016 г. участва в разработването на 12 изследователски проекти към НЦАН и ССА (като на 2 от тях е ръководител) и в изпълнението на 6 проекти, финансирани от външни организации. Специализира в Малайзия (Biotop Organic Waste Management, Куала Лумпур).

Научна трудове, цитируемост, приноси

Научната продукция на доц. д-р Вилиана Василева е представена в общо 88 научни публикации, 4 научно-популярни публикации, 1 технология и 1 разширен абстракт. Списъкът на научните трудове в конкурса за академична длъжност „професор” включва 46 научни и 3 научно-популярни публикации, и 1 разширен абстракт. В сборници от национални и международни конференции са публикувани 6 доклади, а 40 научни статии са публикувани в реферирани български, международни и чуждестранни списания: Journal of Mountain Agriculture on the Balkans (11), Journal of Biology (3), Banat's Journal of Biotechnology (3), Ratarstvo i Povratarstvo (2), International Journal of Pharmacy & Life Sciences (2), Bulgarian Journal of Agricultural Science (2), Agronomy Research (2), Journal of Applied Sciences (2), Global Journal of Environmental Science and Management (2), Pakistan Journal of Botany (1), Agriculturae Conspectus Scientificus (1), World Applied Sciences Journal (1), Journal of Central European Agriculture (1), Emirates Journal of Food and Agriculture (1), Acta Agriculturae Serbica (1), Journal of Plant Nutrition (1), Journal of BioScience and Biotechnology (1), Физиология растений и генетика (1), Science International (1), Global Journal of Advanced Biological Sciences (1). Броят публикации с импакт фактор или научни индекси е 15, с общ импакт фактор 14.368 (в т.ч. IF Thomson Reuters – 1.953, SJR – 0.887, JBR – 1.203, SJIF – 10.095, Journal

Impact – 0.230). Кандидатът е водещ автор в 35 научни публикации (76%), втори и трети автор – в 10 и 1 научни публикации съответно.

В справката за цитирания са отразени 154 цитати в национални и международни издания, включително списания с импакт фактор и научни индекси (46 броя с общ импакт фактор 59.221), което потвърждава значимостта на проведените научни изследвания.

Научните и научно-приложните приноси на доц. д-р Вилиана Василева са обобщени тематично в шест направления и в по-голямата си част се явяват продължение на изследванията до получаване на академичната длъжност „доцент”. Отнасят се към следните групи: а) създаване на нови технологии и установяване на нови съществени страни на съществуващи закономерности и б) получаване на нови факти и на такива с потвърдителен характер. Основните приноси са:

- Проучен и предложен за отглеждане в самостоятелни и смесени агрофитоценози е нов тревно-фуражен вид за условията на България – *Trifolium subterraneum* L.;
- Осъществена е селекционно-генетична и технологична оценка на изходен материал от пролетни и зимуващи форми фуражен грах с цел селекция на високопродуктивни генотипове с повишен азотфиксиращ потенциал;
- Потвърдени в широк аспект са предимствата на смесените бобово-житни асоциации по отношение повишаване на тяхната продуктивност и дълготрайност, подобряване на азотния баланс и качеството на фуража, намаляване на заплевелеността и за устойчиво фуражно производство; Установен е положителният ефект при покривно отглеждане на многогодишни житни култури;
- Проучени са различни екологични аспекти (доза и начини на приложение на торове и инсектицидни препарати), сортови реакции, влияние на различни агротехнически (минерално и органично торене, предсеитбено и вегетационно третиране, почвени обработки) и стрес фактори, в резултат на което са установени граници на вариране и оптимални стойности на основни количествени и качествени параметри при едногодишни и многогодишни фуражни видове;

Постигнатите резултати и дефинираните приноси обогатяват водещи направления в аграрната наука и имат теоретично и практическо значение за фуражното производство и ливадарството, селекцията и интродукцията на нови видове и сортове, повишаването на почвеното плодородие, конвенционалното и биологичното производство. Въз основа на тях са предложени технологични решения за подобряване състава на естествени и изкуствени тревостои, запазване и поддържане на почвеното плодородие, редуциране на обработките и оптимизиране на торенето (минерално и органично) при основни фуражни култури.

Научна активност

Активно е участието на доц. д-р Вилиана Василева: 1. в научни форуми – 50 бр. в т.ч. 16 бр. международни форуми; 2. като член на международни редколегии (13 бр.) и авторитетни организации (СУБ, БАФПЛ, Европейска Асоциация за Опазване на Почвите /EASC/, Inter-Regional Co-operative Research and Development Network for Pastures and Fodder Crops (FAO/CINEAM), Съюз на изобретателите в България); 3. в организиране на международни научни прояви (2 бр.); 4. при рецензиране на научни публикации в български и международни издания (60 бр.), проект към ССА и отчети към Фонд “Научни изследвания”; 5. в подпомагане академичното израстване на учени (8 рецензии и 1 становище); 6. в разработването на изследователски проекти (18 бр. в т.ч. ръководство на 2 от тях) и на технологии (2 бр.); 7. като член на Научен съвет на ИФК, Плевен (от 2011 г. и понастоящем).

В заключение, представените материали на доц. д-р Вилиана Маринова Василева в конкурса за заемане на академичната длъжност “професор” в професионално направление 6.1. “Растениевъдство” отговарят на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за прилагането му в ССА. Оценката ми за цялостната научноизследователска дейност на кандидата ми позволява да изразя положително становище и да предложа на членовете на Научното жури и на Научния съвет, доц. д-р Вилиана Маринова Василева да бъде избрана за “професор” в професионално направление 6.1. “Растениевъдство”, научна специалност “Растениевъдство”.

20. 10.2016 г.

Изготвил становището:.....

/доц. д-р Наталия Георгиева/